ՇԱՒԻԼԻ ՀԱՅՈՑ
Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ
ԵԿԵՂԵՑԻ

EGLISE ARMENIENNE
SAINT-GREGOIRE L'ILLUMINATEUR
DE CHAVILLE

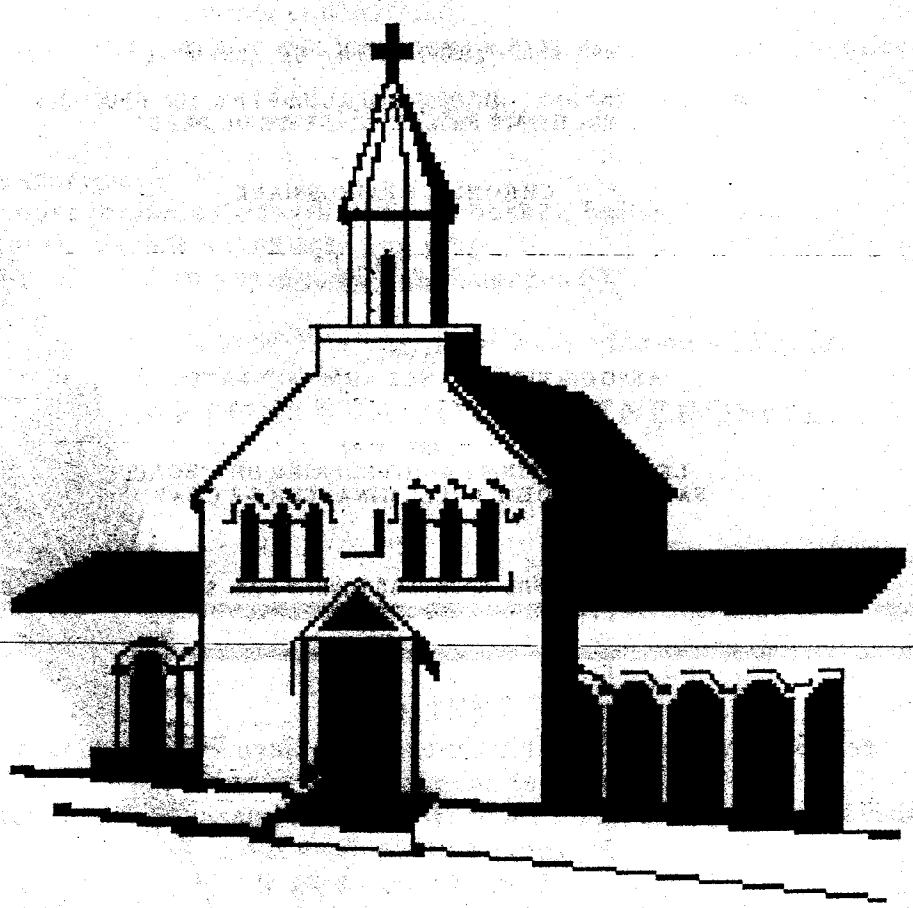

ԹԵՐԹԻԳ

TERTIG

1997

ՅՈՒՆԻՍ JUIN

ԹԻՒ 9

N° 9

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ – SOMMAIRE

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ
EDITO

ՔՐԻՍՏՈՆԷԱԿԱՆ ՊԱՇՏԱՄՈՒՆՔԸ ՆՈՐ ԿՏԱԿԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ

L'ORGANISATION TERRE ET CULTURE à CHAVILLE

UNE SOIREE AVEC
JEAN-JACQUES VAROUJEAN

" NAVASSART" à L'ATRIUM

ASSOCIATION MACHTOTZ
UN SEJOUR LINGUISTIQUE ARMENIEN AU CAIRE

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՀԱՇՈՒԵԿՇԻՌԻ ՄԸ ՀԵՏՔԵՐՈՎ

ԿՐՕՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ՝ ԱՂՕԹՔ «ԻՄԱՍՏՈՒԹԻՒՆ ՀՕՐ ՑԻՍՈՒՍ »
CATECHISME PRIERE " SAGESSE DU PERE"

CHRONIQUE PAROISSIALE

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ
REMERCIEMENTS

APPEL
ASSOCIATION FRANCE-ARMENIE-ARTSAKH

1957 - 1997
LE QUARANTIEME ANNIVERSAIRE DE L'EGLISE
SAINT GREGOIRE L'ILLUMINATEUR DE CHAVI

ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԱՆՈՒԱՆԱԿՈՉՈՒԹԵԱՆ ՏՕՆ
FETE ONOMASTIQUE DE L'EGLISE ARMENIENNE

REDACTION DE TERTIG

Comité de rédaction :
Père Haroutioun TACHDJIAN
Hraïr HERATCHIAN
Hrant NORSEN

Responsable de l'impression :
Arsène AMIRKHANIAN

Eglise arménienne Saint-Grégoire l'Illuminateur
6, rue Père Komitas
92370 Chaville
Tél. 01 47 09 23 18 ou 01 41 15 10 29

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

Յառաջիկայ Յունիս 15ին պիտի ոգեկոչենք մեր եկեղեցւոյ անուանակոչութեան տօնը: Անոր կազմակերպումը ծնունդ տուաւ որոշ վէճերու հոգաբարձական կազմէն ներս: Ինչպէս անցեալ տարի, հարկաւո՞ր էր զայն կազմակերպել առաւել ճոխութեամբ, ընդարձակ սրահի մը մէջ, թէ գոհանալ մեր Ս. Պալապանեան սրահով, համաձայն մեր տարիներու աւանդութեան:

Այս երկրորդ ընտրութիւնն է որ որդեգրուեցաւ, նկատի առնելով որ մեր եկեղեցւոյ 40ամեակը գեղեցկապատեհ առիթ մը պիտի ըլլայ վերստին հաւաքուելու յառաջիկայ Դեկտեմբեր 14ին, առաւել հանդիսաւորութեամբ:

Ինչպէս բոլորդ գիտէք, Ս. Պալապանեան սրահը փոքր է , հետեւաբար՝ ճաշկերոյթի սեղաններուն թիւը սահմանափակ: Ոստի կը դիմենք ձեր ազնիւ հասկացողութեան. Յունիս 15ի յետ-Պատարագեան ճաշին, տեղի դժուարութեան պատճառով, **պիտի կարենանք ընդունիլ միայն իրենց մասնակցութիւնը կանխաւ ապահոված ազգայինները,** նախապատուութիւնը տալով բնականաբար մեր պատուոյ հիւրերուն:

Ուրեմն, առանց ուշացումի, արձանագրուեցէ՛ք, դիմելով մեր եկեղեցւոյ հոգաբարձութեան:

EDITO

Le 15 Juin prochain, nous célébrerons la fête onomastique de notre Eglise. Son organisation a donné lieu à une discussion soutenue au sein de votre éphorie. Devions-nous, comme l'an dernier, lui donner une relative ampleur en prévoyant une large participation au déjeuner, et donc un local permettant l'accueil correspondant, ou bien, suivant la tradition, nous comprimerions-nous dans la salle S. Balabanian ?

C'est cette deuxième option qui a été retenue, en notant que le quarantième anniversaire de la consécration de notre église reconstruite sera l'occasion d'une manifestation importante le 14 décembre prochain.

Comme vous le savez tous, la contenance de la salle Balabanian est limitée. Nous faisons donc appel à votre compréhension : **nous ne pourrons recevoir ceux qui veulent partager le repas communautaire à l'issue de la messe du 15 Juin que dans la limite des places disponibles et dans l'ordre de réservation**, priorité étant donnée bien entendu à nos invités.
Alors... inscrivez-vous sans tarder auprès de l'éphorie !

ԿՐՕՆԱԿԱՆ

ՔՐԻՍՏՈՆԷԱԿԱՆ ՊԱՇՏԱՄՈՒՆՔԸ ՆՈՐ ԿՏԱԿԱԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ

(ՇԱՐ. Ա)

Ա.- ՀՐԷԱԿԱՆ ԵՆԹԱՀՈՂ

Նախնագոյն քրիստոնեաները հրեաներ էին : Արդ զարմանալի չէ որ անոնք իրենց պաշտամունքի ձևերուն մէջ շատ բաներ ներմուծէին իրենց հրէական ենթահողէն: Գործք Առաքելոցը մեզի կը պատմէ. «Ամէն օր, միաբանութեամբ Տաճար կ'երթային և իրենց տուներուն մէջ հաց կը կտրէին ու կերակուրնին կ'ուտէին ուրախութեամբ և միամիտ սրտով» (Գործք Բ: 46): Անոնք շարունակեցին հրէական Տաճարին մէջ պաշտամունք կատարել, աւելցնելով մասնաւոր քրիստոնէական ճաշը:

Քրիստոնեաներ տեսան սակայն, որ Տաճարին զոհագործութիւնները այլեւս անհրաժեշտ չեն: Քանի որ Քրիստոսի մահը վերջինը եղած էր՝ միանգամընդմիշտ զոհագործութիւն՝ մեղքի համար: Ուստի քրիստոնեաներ ուզեցին անջատուիլ տաճարի պաշտամունքներէն, մասնաւորաբար երբ վէճեր սկսան հրեաներուն և քրիստոնեաներուն միջեւ: Տասնամեակներ շարունակ, շատ մը հրեայ քրիստոնեաներ շարունակեցին սինակոկ յաճախել: Պօղոս առաքեալ շատ հաւանաբար իր քարոզութեան սկսաւ պատահական գաւառի մը սինակոկէն, ուր շարունակաբար պաշտամունք կը կատարէր, մինչեւ հոնկէ իր արտաքսուիլը:

Հրէական արարողութիւններէն մասնաւորաբար երկու երեւոյթներ ազդեցին քրիստոնէական պաշտամունքին վրայ: Պասէքի ծէսը՝ փոխարինուեցաւ Տիրոջ Ընթրիքով: Սինակոկի արարողութիւնը իր Աստուածաշնչական ընթերցումով, աղօթքով և քարոզով ձեւ մը տուաւ նախնագոյն քրիստոնէական պաշտամունքներուն : «Պօղոս ալ իր սովորութեանը պէս անոնց մէջ մտաւ և երեք շաբաթ խօսեցաւ անոնց,Ս. Գիրքերէն» (Գործք ԺԷ: 1-8, Երր. Է: 23-27) :

Բ.- ՏԻՐՈՋ ԸՆԹՐԻՔԸ

Յիսուս այս համայնքային ճաշը հաստատեց Պասէքի ատեն՝ Վերջին Ընթրիքին, իր աշակերտներուն հետ, իր մահուընէն անմիջապէս առաջ: Պասէքի տօնին, ժողովուրդը յետադարձ ակնարկ մը կը նետէր Եգիպտոսէն ազատագրութեան դէպքին և ակնարկ մը դէպի առաջ՝ Աստուծոյ Թագաւորութեան Գալուստին: Տիրոջ ընթրիքն ալ ետ կը նայի: Ան կը յիշեցնէ մեզի, հացով ու գինիով, Յիսուսի մահուան երեւոյթը: Յառաջ կը նայի այն ժամանակին, երբ Յիսուս պիտի վերադառնայ: Պօղոս առաքեալ կ'ըսէ. « Տիրոջ մահը պիտի պատմէք,մինչեւ ինք գայ» (Ա. Կորն. ԺԱ: 26) :

Պասէքի ճաշը կը սկսի օրհնութեամբ մը, հացին համար շնորհակալութիւն յայտնելով Աստուծոյ: Յետոյ նկանակին պատառները կը փոխանցուին հիւրերուն: Քրիստոնէական արարողութեան մէջ նոյն արարքը յիշեցում մըն է այն իրականութեան, թէ Յիսուսի մարմինը « ձեզի համար տրուած է» (Ղուկ. ԻԲ: 19) : Ճաշը կ'աւարտէր բաժակ մը գինիի հաւաքական մասնակցութեամբ: Քրիստոնէական արարողութեան մէջ գինին Քրիստոսի արեան՝ «մահուան» նշանն էր: Անոր մահը պատարագ մըն էր, որ կնքեց Նոր Ուխտ-համաձայնութիւնը Աստուծոյ և մարդուն միջեւ: Ճիշդ այնպէս, ինչպէս Հին Ուխտը՝ կնքուած էր զոհագործուող եզան արեամբ. « Խաղաղութեան զոհերու համար զուարակներ զոհեցին Տիրոջը ... Մովսէս առաւ արիւնը ու ժողովուրդին վրայ սրսկեց ու ըսաւ. « Ահա բոլոր այս խօսքերուն համաձայն՝ Տիրոջ ձեզի հետ ըրած ուխտին արիւնը» (ելից. ԻԴ: 5-8) : Ուստի Յիսուս կ'ըսէ. « Այս է արիւն իմ ... որ Աստուծոյ ուխտը կը կնքէ»(Մտթ. ԻԶ: 25) :

Անոնք որոնք կը մասնակցին այս նուիրական ճաշին, կը յայտարարեն իրենց հաւատարմութիւնը Տիրոջ հանդէպ, որ ստեղծեց Նոր Ուխտը: Գինին նաեւ կը մատնանշէ Աստուծոյ ապագայ Թագաւորութիւնը, նկարագրուած իբրեւ կոչնք մը: Յիսուս ըսաւ. « Ասկէ յետոյ

որքին բերբէն բնաւ պիտի չխմեմ, մինչեւ այն օրը, երբ նոր գինին խմեմ Աստուծոյ Թագաւորութեան մէջ» (Մարկ. ԺԴ: 25):

Գործք Առաքելոցի մէջ Տիրոջ ընթրիքը կոչուած է «հացի բեկանում» կամ «ընկերակցութեան ճաշ»: Այս անունը գործածուած էր հրեաներուն կողմէ, հացին վրայ ըսուած օրհնութեան համար: Սկզբնապէս ան իրական ճաշի մը մէկ մասն էր: Կորնթոսի մէջ բնակող քրիստոնեաներ, իրենց անձնական պաշարները կը բերէին, այսպիսի ճաշ մը միասին ընելու համար: Պօղոս նկանակի բաշխման մէջ շատ աւելի իմաստ տեսաւ: Քրիստոնեաներ երբ միասնաբար կը ճաշակեն հացը կը մասնակցին ի Քրիստոս ու կը մասնակցին Քրիստոսի մարմնին՝ եկեղեցւոյ: Երկպառակութիւնն ու անմիաբանութիւնը եկեղեցւոյ կեանքէն ներս ուրացումն է բաշխուող նկանակին սուրբ խորհուրդին:

) Տիրոջ Ընթրիքի արարողութիւնը վերջնականապէս կը փոխադրուի անհատ քրիստոնեաներու տուներէն դէպի յատուկ շէնք մը. այսուհետեւ ան մաս չի կազմեր սովորական ճաշին: Քրիստոնէական աղօթքներն ու գովերգութիւնները եկան առաւել փայլ մը տալու սինակոկային պաշտամունքներուն վրայ: Կանխագոյն տեղեկութիւնը զոր ունինք Տիրոջ ընթրիքին (կամ Պատարագին) աղօթքներուն մասին կու գայ «Վարդապետութիւն ԺԲ. Առաքելոց»էն, գրուած Ա դարու վերջաւորութեան կամ Բ դարու սկիզբը: «Միաշաբաթ՝ Կիրակի օրը երբ հաւաքուեր էինք» հաց կտրելու, Պօղոս անոնց կը քարոզէր. «Օրհնութեան գաւաթը՝ որ մենք կ՚օրհնենք, չէ՞ որ Քրիստոսի արեան հաղորդութիւնն է. հացը որ մենք կը կտրենք, չէ՞ որ Քրիստոսի Մարմնին հաղորդութիւնն է: Քանզի մենք բոլորս մէկ հաց մէկ մարմին ենք, վասն զի ամէնքս ալ այդ մէկ հացը կը վայելենք» (Գործք. Ի: 7, Ա Կորն. Ժ: 16-17, նաեւ Մատթ. ԻԶ: 26-30, Մարկ. ԺԴ: 22-26, Ղուկ. ԻԲ: 14-20, Գործք. Բ: 46, Ա Կորն. ԺԱ: 20-34):

Գ ՄԿՐՏՈՒԹԻՒՆ

Երկրորդ ծէսը, որ Յիսուս իր հետեւորդներուն պատուիրած էր պահել, քրիստոնեայ նորադարձներու մկրտութիւնն է: Ասիկա եւս ունէր հրէական ենթահող մը: Հին ու Նոր Կտակարաններուն միջեւ ինկած ժամանակին մը մէջ, ժողովուրդը որ դարձի կու գար (նորադարձ) հրէական կրօնքին, կը մկրտուէր կամ կ՚ընկղմէր ջուրին մէջ, որպէս նշան մաքրութեան՝ Աստուծմով:

Սակայն քրիստոնէական մկրտութիւնը միշտ ալ նկատուած չէր իբրեւ լուացում մեղքերէ: Պօղոս կը բացատրէ թէ երբ մէկը մկրտուած ըլլայ , կ՚անյայտանայ ջուրին տակ և երբ կը յայտնուի, ան խորհրդանշականօրէն կ՚ենթարկուի Քրիստոսի մահուան, թաղման և յարութեան: Քրիստոնեաներ Յիսուսի մահուան և յարութեան կը մասնակցին մկրտութեան արարքով- «Մեր մկրտութեամբ մենք կը թաղուինք իր հետ և իր մահուան կը մասնակցինք, այնպէս ինչպէս որ Քրիստոս մեռելներէն յարութիւն առաւ ... մենք կրնանք ապրիլ նոր կեանք մը» (Հռոմ. Զ: 4) :

Նոր Կտակարանի մէջ ամբողջական մկրտութեան դէպք մը կայ, Փիլիպպոսի ու Եթովպիացիի պատմութեան մէջ: Գործք Առաքելոցը ցոյց կու տայ խօսքի ձեւ մը, որ կանխագոյն քրիստոնեաներ գործածած կրնան ըլլալ: Քարոզիչը կ՚ըսէ. « Եթէ քու բոլոր սրտովդ կը հաւատաս՝ կարելի է (մկրտուիլ)»: Մկրտուած անձը կը պատասխանէ. « կը հաւատամ որ Յիսուս Քրիստոս Որդի Աստուծոյ է» (Գործք Ը: 37) : Ժողովուրդը երբեմն Յիսուս Քրիստոսի անունով և երբեմն ալ Հօր, Որդւոյ և Ս. Հոգւոյն անունով կը մկրտուէր. « Ուրեմն գացէք բոլոր ազգերը աշակերտեցէք, մկրտեցէք զանոնք յանուն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն Սրբոյ» (Մատթ. ԻԸ: 19, Մարկ. Ա: 4-11, Հռոմ Զ: 3-44 Գործք Ը: 26-39, Բ: 38, ԺԹ: 5):

Encyclopedia of the Bible
Անգլերէնէ թարգմանեց՝
Յարութիւն Քհնյ. Թաշճեան
Գլաձոր 1990

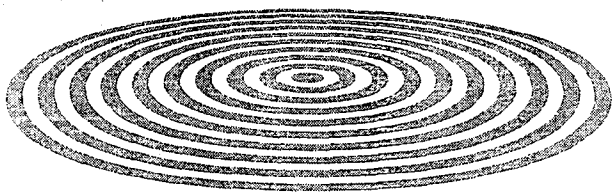

CULTURELLE

L'ORGANISATION TERRE & CULTURE à CHAVILLE

C'est le samedi 5 avril 97 que la commission culturelle de notre Eglise recevait pour la troisième fois depuis sa création en 1977, l'"Organisation Terre et Culture". Chacun connait l'objectif principal de cette association : le retour au YERGUIR, le Pays arménien dans son sens large, afin d'apporter sur place sa participation à la restauration du patrimoine national arménien.

Après une brève présentation de Dzovinar Kévonian, responsable de la section de Paris, Kégham Kévonian le Président-fondateur de la "Fédération internationale des organisations Terre et Culture", a présenté, à partir de diapositives, un panorama complet des récentes réalisations d'OTC ; ainsi, pendant plus d'une heure, les quelque trente personnes présentes ont successivement pu voir :

- La rénovation de maisons traditionnelles dans le village arménien de Kessab en Syrie ainsi que l'exploitation de jardins et vergers dans la vallée du Karadouran qui descend vers la Méditerrannée ;
- Le travail de longue haleine effectué depuis vingt ans en Iran du Nord sur les sites historiques de St.Thadée, St. Stépanos et sur l'église de Dzordzor, sauvée des eaux par un déplacement en urgence ;
- L'extraordinaire reconstruction de l'église du village de Kokaran en Arménie du Nord, entièrement rasée par le séisme de 1988 ;
- La réfection de l'imposante église Sourp Minas du village de Datèv dans le sud du pays.

Le diaporama s'est achevé par la présentation de quelques images du génocide arménien, ceci en illustration de l'exposition que "Terre et Culture" avait montée en 1995 à l'occasion du 80ème anniversaire du génocide à la Grande Arche de la Défense, exposition qui fait aujourd'hui le tour du monde.

Après les témoignages enthousiastes de quelques jeunes participants aux campagnes passées, la soirée s'est terminée par la projection du film dédié à la consécration de l'église Sourp Asdvadzadzine de Kokaran, le 25 août 1996 par S.S Karékine I, images touchantes d'un peuple en liesse retrouvant ses racines. Ce retour aux sources, les habitants de Kokaran le doivent en grande partie au travail et à la foi des jeunes d' OTC qui, sacrifiant leurs congés annuels, ont après cinq ans de peine, réussi à faire ressurgir de terre ce témoignage de leur passé culturel aujourd'hui retrouvé.

H.H

LITTERATURE

UNE SOIREE AVEC JEAN-JACQUES VAROUJEAN

Jean-Jacques Varoujean est un écrivain connu. Il est en particulier l'auteur de plus de quatre vingts oeuvres théâtrales, certaines présentées à la télévision, d'autres dans des salles parisiennes (l'"Ankou" en 1989 au TEP) ou à l'étranger.

Depuis quelques années, et parallèlement à son travail d'auteur dramatique, J. J. Varoujean écrit ses réflexions sur l'Homme-arménien à l'aube du XXIème siècle en faisant successivement paraître :

-"Si c'est rond..."
-"...C'est pas carré"
-"2015"

C'est à l'occasion de la publication du quatrième volume de cette série : "La quadrature du siècle". que l'éphorie de l'église de Chaville avait invité en cette soirée du vendredi 25 avril 97 celui qui se définit comme "auteur arménien d'expression française".

Après une brève présentation par Hraïr Heratchian, la parole était donnée à Gérard Balantzian, l'animateur du jour. Celui-ci posait d'emblée la première question :
-"Comment vous appelez-vous ?"
-"Mon véritable nom est Varoujean Yerganian. turquifié en "OUZOUN"ian, à la fin du XIXème siècle.Ayant toujours rejeté ce nom étranger que l'on m'avait imposé, j'ai adopté le nom de VAROUJEAN comme pseudonyme". J.J.Varoujean a ensuite raconté son enfance dans Alfortville l'arménienne, au sein d'une famille vivant son arménité au quotidien. Il a rappelé à cette occasion le rôle déterminant de son père dans la fondation du "Ténéké Palace" local où dans les années trente, avaient lieu des représentations de Shakespeare et Chanth ; il a reconnu que c'est dans cette atmosphère que le "virus" du théâtre lui avait été transmis.

Puis, répondant aux différentes questions posées, l'invité a expliqué son cheminement dans la recherche de son identité pour arriver à la conclusion que l'essentiel pour chacun est de savoir QUI ON EST. Le jour où l'Homme-arménien répondra à cette question du "TOUN", tout lui paraîtra plus simple. Parmi les réflexions fortes entendues, relevons les dialogues suivants:
-"Quel type d'Arménien détestez-vous le plus ?"
-"Celui qui vit pénardement, dans l'indifférence, loin des problèmes de son peuple" ;
ou lorsqu'à l'issue de la soirée :
-"Que souhaitez-vous pour l'Arménien ?"
-" Rien. Il a son arménité, c'est sa plus grande richesse ; cela devrait lui suffire pour son Bonheur."

L'assistance n'a pu que constater qu'au bout de toutes ces années, J.J.Varoujean était arrivé à un stade avancé de sa réflexion, et qu'il appartient maintenant à chacun de nous d'effectuer une démarche intellectuelle identique à la recherche de notre véritable TOUN.

H.H

VIE ASSOCIATIVE

"NAVASSART" à L'ATRIUM

C'est dans un Théâtre de l'Atrium comble que, de retour d'une tournée aux Etats-Unis, se produisait le samedi 24 mai 1997, La troupe de danse Navassart.

Au nom de la Croix Bleue des Arméniens de France, section Ter Tavtian de Chaville organisatrice de la soirée, Mme Berdjouhi Baronian prenait tout d'abord la parole pour souhaiter la bienvenue et remercier les donateurs. Le spectacle pouvait ensuite commencer. Ainsi, durant plus de deux heures, les six cents personnes présentes, parmi lesquelles on pouvait remarquer MM. Houlier et Levain (l'ancien et le nouveau maire de Chaville), ont pu apprécier un vaste répertoire de danses traditionnelles arméniennes : à côté de morceaux connus ("les pêcheurs du lac Sevan" ou "Groukner", d'ailleurs bisé), de nouvelles chorégraphies étaient présentées ("Artsakhi", "Zartonk"). L'ensemble était accompagné d'un orchestre d'une dizaine de musiciens qui ont su imposer un rythme soutenu et entrainant tout au long de la représentation . Des solistes instrumentistes se sont également distingués tandis qu'un couple de chanteurs populaires faisait passer dans la salle une émotion certaine, surtout avec l'interprétation du "Chant d'Adana" suivi de "Zartir Lao".

Les prestations des uns et des autres étaient réussies et d'une belle chorégraphie ; une mention spéciale va aux jeunes filles de la troupe, qui par la grâce de leurs gestes et le constant sourire affiché sur leurs lèvres ont été un ravissement permanent pour le spectateur, tout au long de la soirée.

La plupart des artistes, qu'ils soient danseurs, chanteurs ou instrumentistes méritaient d'avoir leur nom inscrit dans le programme. Quel dommage pour cette omission !

Un grand merci aux Dames de la Croix Bleue pour cette soirée réussie en souhaitant que des spectacles d'une aussi bonne qualité, se renouvellent souvent dans notre communauté, pour le plaisir de tous.

HRAIR

L'ASSOCIATION MACHTOTZ ORGANISE UN SEJOUR LINGUISTIQUE ARMENIEN

LE CAIRE/EGYPTE, 2-23 juillet
Pour les jeunes de 10 à 16 ans

* **Hébergement par des familles arménophones ;**
* **Des cours d'arménien = 20 heures par semaine**
  - par Mme Hilda Kalfayan-Panossian, avec sa méthode audiovisuelle pour les débutants francophones ;
  - par professeurs qualifiés et méthode classique pour autres niveaux ;
* **Encadrement et assistance assurés ;**
  . Plusieurs excursions et du sport sont prévus.

Participation : **4950 F** tout compris

INSCRIPTIONS : 01 47 50 97 51

ԵՐԿՕՐԵԱՅ ԴՊՐՈՑԷՆ

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՀԱՇՈՒԵԿՇԻՌԻ ՄԸ ՀԵՏՔԵՐՈՎ

Ամէն ազգ ունի իր վարժարանը: Անոր մէջ իր հողին ձայնը, պատմութիւնը և մանաւանդ հայրենի հաւատքն ու լեզուն է որ ան կը տեսնէ :

Ազգապահպանութեան մեր մտահոգութիւններու առաջին կարգին վրայ կը գտնուի մեր մատղաշ սերունդը, անոր պէտք է սիրել տալ Մայրենին, որովհետեւ այս ապականած ընկերութեան մէջ օտարացումի վտանգը ամէնէն առաջ կը սպառնայ մեր աճող սերունդին :

Երկա՛ր տարիներէ ի վեր այս նպատակին կը ծգտի Շաւիլի եկեղեցւոյ հոգաբարձութեան երկօրեայ դպրոցը: Հոս մանկապարտէզէն մինչեւ աւարտական մակարդակի աշակերտներ կրօնագիտութեան և հայերէն լեզուի դասընթացքներուն կը հետեւին: Ուսման նիւթերը պատշաճօրէն կը հայթայթուին հայ տղուն, զարգացնելու համար մտքին բոլոր կարողութիւնները, որոնք պիտի նպաստեն անոր հայեցի դաստիարակութեան :

Շաւիլի հոգաբարձութիւնը իր երկօրեայ դպրոցով ամէն ճիգ կը թափէ, որպէսզի հայ նկարագրի տէր կատարեալ անհատներ պատրաստէ ապագայի համար :

Հայերէնի և կրօնագիտութեան դասաւանդութիւնները տեղի կ՚ունենան Զորեքշաբթի և Ուրբաթ օրերը, դպրոցը ունի չորս մակարդակներ. սկսնակ, կեղծ-սկսնակ, միջին և բարձրագոյն :

Հայերէնը մայրենի լեզու ըլլալէ դադրած է այլեւս ընդհանրապէս և դժբախտաբար անցած՝ օտար լեզուներու շարքին : Այս դպրոցին մէջ ալ հայերէնը կը դասաւանդուի իբրեւ երկրորդակն լեզու, մասնաւոր դասագիրքեր չկան, ուսուցիչը ինքնակենդանի դասագիրք է :

Ինչպէս ամէն տարի, այս տարի եւս դասաւանդուեցան կրօնագիտութիւն, հայոց պատմութիւն, քերականութիւն, շարահիւսութիւն, ուղղագրական կարգ մը կանոններ, ընթերցանութիւն և թարգմանութիւն :

Մեր դպրոցին մէջ աշակերտը պէտք է դասին նիւթը իւրացուցած ըլլայ, կարդացածը հասկնայ, ապա բերանացի բացատրէ, քերականական հրահանգները լաւ ըմբռնէ և խուսափի ամբողջ տարի մը « ընթերցանութիւն - ընդօրինակութիւն» թուրթակելէ, այլապէս աշակերտը զգուանք կը զգայ և այս զգացումը արգելք կ՚ըլլայ անոր յառաջացման :

Այս տարուան դպրոցի աշակերտութեան թիւը հասաւ մինչեւ երեսունվեցի, որոնցմէ երեք աշակերտներ պիտի անցընեն հայերէնը Պաքալորէայի պետական քննութիւններուն: Յաջողութիւն կը մաղթենք, յուսալով որ եկող տարուան հունձքը աւելի առատ կ՚ըլլայ :

Անշուշտ միօրեայ կամ երկօրեայ դպրոցը չի կրնար հրաշքներ գործել. այսինքն չի կրնար հասնիլ ամէնօրեայ հայ վարժարանի մը մակարդակին, բաղդատելը նոյնիսկ աւելորդ կը գտնեմ, որովհետեւ այսօր սփիւռքի հիմնական ազդակը, անտարակոյս, կը մնայ միայն ամէնօրեայ հայ վարժարանը և ոչ թէ շաբաթական միժամեայ կամ միօրեայ «կայան»ները :

Հոս մասնաւոր շնորհակալութիւն մը թող արտօնուի յայտնել Տէր Յարութիւն քահանայ Թաշճեանին և Տիկին Հիլտա Գալֆայեան-Փանոսեանին, որոնց նուիրեալ գործակցութեան շատ բան կը պարտին դպրոցական տարիները:

Ուսուցիչ՝
Մեսրոպ Ադամեան

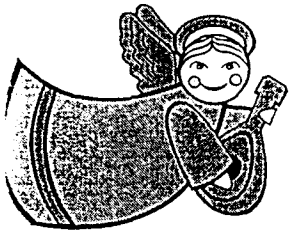

CATECHISME POUR NOS ENFANTS

Ստորեւ գտնուող «Իմաստութիւն Հօր Յիսուս» աղօթքը, որ «Հաւատով Խոստովանիմ» աղօթաշարքի մէկ համարն է, գրուած է Ս. Ներսէս Շնորհալի Հայրապետի /1102 - 1173/ կողմէ : Աստուածային իմաստութիւն աղերսող այս աղօթքը կ՚արտասանեն հայ քրիստոնեայ աշակերտներ, նախ քան դպրոցին սկսիլը :

La prière ci-dessous, "BAHABAN AMENAÏNI" a été écrite par le Catholicos Saint Nersès CHNORHALI (1102-1173) . Elle est une demande de sagesse divine et doit être récitée par tout élève avant de se rendre à l'école.

ԻՄԱՍՏՈՒԹԻՒՆ ՀՕՐ ՅԻՍՈՒՍ

Իմաստութիւն հօր Յիսուս, տուր ինձ իմաստութիւն
Imasdoutioun Hor Hissous, dour ints imasdoutioun

զբարիս խորհել և խօսել և գործել առաջի քո յամենայն ժամ.
ezparis khorhél yév khossél yév kordzél aratchi ko haménaïn jam,

ի չար խորհրդոց, ի բանից և ի գործոց փրկեա զիս.
i tchar khorhertots , i panits yév i kordzots perguia zis,

եւ ողորմեա քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս :
yév voghormia ko araradzots yév ints pazmaméghis .

* * * * * * * * * * * * * * * *

SAGESSE DU PERE

Sagesse du Père, Ô Jésus, donne moi la sagesse, afin que je pense,
proclame et accomplisse le bien en ta présence, à toute heure ;
des pensées, des paroles et actions perverses, délivre-moi.
Aie pitié de tes créatures et de moi, si grand pécheur.

CHRONIQUE PAROISSIALE

NAISSANCE

Un nouveau venu dans la famille **Panossian...**
Il est né le 26 mai 1997.
Il s'appelle **Bedik** .
Il assurera la continuité de la branche.
Nos vives félicitations à ses heureux parents
Isabelle et Zadig

BAPTEME

Armand Dogu a été baptisé le 6 avril 1997 .
Manon Dogramadjian a été baptisée le 12 avril 1997 .

MARIAGE

Catherine Nalbandian et **Marco Martins** ont étés unis
par les liens du mariage le 10 mai 1997.

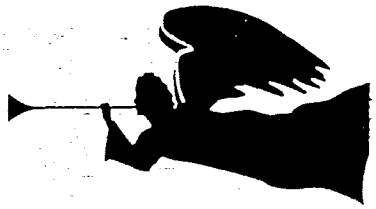

DECES

Roupen Der-Kaloustian nous a quitté, le 21 mars 1997 .

Zarouhi Sarafian nous a quitté, le 11 avril 1997 .

Haroutioun Dadourian nous a quitté, le 11 avril 1997 .

Gulbenk Zakarian nous a quitté, le 21 avril 1997 .

George Missirlian nous a quitté, le 17 avril 1997 .

Misak Purut nous a quitté, le 13 mai 1997 .

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹ

Շաւիլի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ հոգաբարձութիւնը շնորհակալութեամբ ստացած է հետեւեալ նուիրատուութիւնները.

ԶԱՏԿՈՒԱՑ ԻՒՂԱԳԻՆ

Տէր և Տիկին Ժագ Փանոսեան 2000 ֆ.
Տէր և Տիկին Եղիա Կարապետեան 600 ֆ.
Տէր և Տիկին Ակօ Գաւուրճեան 500 ֆ.
Տէր և Տիկին Յակոբ Կոշկարեան 200 ֆ.
Տէր և Տիկին Կարպիս Կարապետեան 200 ֆ.
Տէր և Տիկին Յարութիւն Տէմիրճեան 200 ֆ.
Տէր և Տիկին Վազգէն Անդրէասեան 200 ֆ.
Տէր և Տիկին Գեղամ Պարոնեան 200 ֆ.
Տէր և Տիկին Էտուար Թօփալեան 200 ֆ.
Տէր և Տիկին Մերուժան Փանոսեան 200 ֆ.
Տիկին Մարի Թօփալեան 200 ֆ.
Տիկին Արշալոյս Ագաշեան 200 ֆ.
Տիկին Մարիամ Պէքեան 200 ֆ.
Օրդ. Մարիանուշ Գոզֆիւ 200 ֆ.
Պրն. Միսաք Բուրուդ 200 ֆ.
Տիկին Սալի Պապայեան 150 ֆ.
Տէր և Տիկին Գարլէն-Կիւլեան 100 ֆ.
Տէր և Տիկին Կի Պուգէ 100 ֆ.
Տէր և Տիկին Ռազմիկ Մեսրոպեան 100 ֆ.
Տէր և Տիկին Յակոբ Գարաօղլանեան 100 ֆ.
Տիկին Շնորհիկ Փափազեան 100 ֆ.
Տէր և Տիկին Խաչիկ Օհանեան 100 ֆ.
Տիկին Սոնա Փանոսեան 100 ֆ.
Տիկին Ռոզին Ժանմէր 100 ֆ.
Տիկին Ալիս Վարդազարմեան 100 ֆ.
Պրն. Ժիրայր Տէտէեան 50 ֆ.
Տիկին Աղաւնի Պարոնեան 50 ֆ.
Տիկին Էօժենի Սէիսեան 50 ֆ.

ԵՐԿՕՐԵԱՑ ՀԱՅ ԴՊՐՈՑԻՆ

Փարիզի Հայ Աղքատախնամ Ընկերակցութիւն 5000 ֆ.
Տէր և Տիկին Կարպիս Մկրտիչեան 600 ֆ.
Տէր և Տիկին Արա Արտաշէսեան 500 ֆ.
Տիկին Սելմա Լըմեր 500 ֆ.
Տիկին Մարի Թօփալեան 200 ֆ.

«ԹԵՐԹԻԿ»ԻՆ

Տիկին Սիմոն Թաշճեան 200 ֆ.
Տիկին Արշալոյս Ագաշեան 100 ֆ.

ՓՈԽԱՆ ԾԱՂԿԵՊՍԱԿԻ

Ռուբէն Տէր Գալուստեանի մահուան տխուր առիթով.-

Տէր և Տիկին Յարութիւն Մկրտիչեան 200 ֆ.
Տէր և Տիկին Ժագ Մէսդուճեան 500 ֆ.

Զարուհի Սարաֆեանի մահուան տխուր առիթով.-
Մկրտիչեան ընտանիք 500 ֆ.

Յարութիւն Տատուրեանի մահուան տխուր առիթով.-

Տիկին Վարդուհի Գայմաքեան 500 ֆ.
Տիկին Վարդանուշ Դաւիթեան 300 ֆ.
Տիկին Գոչեան և Լազարինի ընտանիք 250 ֆ.
Պրն. Էրվէ Նալպանդ 250 ֆ.

Միսաք Բուրուրի մահուան տխուր առիթով .-

Տէր և Տիկին Գրիգոր Սեմերճի 500 ֆ.
Պրն. Վահրամ Քանթարճը 500 ֆ.
Տէր և Տիկին Թորոս Զոփուր 200 ֆ.
Տէր և Տիկին Միքայէլ Զոփուր 200 ֆ.
Տիկին Մարսէլ Վանտրուկէնպրոկ 100 ֆ.
Օրդ. Մարիանուշ Գոզֆիւ 100 ֆ.

Սիրանուշ Պալթայեանի մահուան 4-րդ տարելիցին առիթով.-

Պրն. Հրաչեայ Զուլիակեան 800 ֆ.
Տէր և Տիկին Ակօ Գաւուրճեան 300 ֆ.

ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՊԱՅԾԱՌՈՒԹԵԱՆ

Տէր և Տիկին Ճորճ Փափազեան 500 ֆ.

ԽՈՐԱՆԻՆ ՀԱՄԱՐ

Տէր և Տիկին Յարութիւն Հրաչեան կը նուիրեն 12 շիշ գինի Ս. Պատարագի արարողութեան համար:

REMERCIEMENTS

L'Ephorie de l'Eglise St.Grégoire L'Illuminateur de Chaville remercie les donateurs suivants pour leur généreux geste :

HUILE SAINTE DE PAQUES

M. et Mme Jacques Panossian 2000F
M. et Mme Eria Garabédian 600F
M. et Mme Ago Kavoukdjian 500F
M. et Mme Jacques Gochgarian 200F
M. et Mme Garbis Garabédian 200F
M. et Mme Arthur Démirdjian 200F
M. et Mme Vazkène Antréassian 200F
M. et Mme Kégham Baronian 200F
M. et Mme Edouard Topalian 200F
M. et Mme Méroujean Panossian 200F
Mme Marie Topalian 200F
Mme Archalouïsse Akachian 200F
Mlle Marianouche Kosku 200F
M. Misak Purut 200F
Mme Mariam Baikian 200F
Mme Sally Babaian 150F
M. et Mme Carlin-Gulian 100F
M. et Mme Guy Bouquet 100F
M. et Mme Razmig Mesropian 100F
M. et Mme Hagop Karaoghlanian 100F
Mme Chenorhig Papazian 100F
M. et Mme Khatchik Ohanian 100F
Mme Sona Panossian 100F
Mme Rozine Jeanmaire 100F
Mme Alice Vartazarmian 100F
M. Gérard Dédéyan 50F
Mme Aghavnie Baronian 50F
Mme Eugénie Séissian 50F

DONS POUR L'ECOLE

Ass.Arm.Aide Sociale (AAAS-Paris) 5000F
M. et Mme Garbis Meghirditchian 600F
Mme Celma Lemaire 500F
M. Ara Ardachéssian 500F
Mme Marie Topalian 200F

DONS POUR LE "TERTIG"

Mme Simone Tachdjian 200F
Mme Archalouïsse Akachian 100F

DONS EN GUISE DE FLEURS

A l'occasion du décès de
M. Roupen Der-Kaloustian :
M. et Mme Artine Meghirdichian 200F
M. et Mme Jacques Mestoudjian 500F

A l'occasion du décès de
Mme Zarouhi Sarafian :
La famille Meghirditchian 500F

A l'occasion du décès de
M. Haroutioun Dadourian :
Mme Vartouhi Kaymakian 500F
Mme Vartanouche Tavitian 300F
Mme Kotchian et la famille Lazarini 250F
M. Hervé Nalbant 250F

A l'occasion du décès de
M. Misak Purut :
M. et Mme Krikor Semerci 500F
M. Vahram Kantarci 500F
M. et Mme Toros Copur 200F
M. et Mme Mikael Copur 200F
Mlle Marianouche Kosku 100F
M. et Mme Marcel Van Drooghenbrock 100F

A l'occasion du 4ème anniversaire du décès de **Mme Siranouche Baltayan :**
M. Hratchia Tchoulakian 800F
M. et Mme Ago Kavoukdjian 300F

DONS POUR L'EGLISE

M. et Mme Georges Papazian 500F

POUR L'AUTEL

M. et Mme Haroutioun Heratchian font un don de douze bouteilles de vin pour la Sainte Messe.

LE PRÊTRE

Le responsable spirituel de l'église St. Grégoire l'Illuminateur de Chaville est le Père Haroutioun TACHDJIAN.

Pour tout conseil d'ordre spirituel et pour toutes sortes de problèmes, faites appel à ses services en téléphonant : 41.15.10.29 ou 47.09.23.18

LA SAINTE MESSE

La Sainte Messe de l'Eglise St Grégoire l'Illuminateur se déroule tous les dimanches matin de 10h à 12h.

REQUIEM

Tous ceux qui souhaitent une messe de requiem pour le repos de l'âme de leurs défunts doivent être présents à l'Eglise le dimanche choisi au plus tard à 11h.

Il est conseillé d'effectuer les inscriptions au préalable.

La messe de requiem se déroule immédiatement après la messe, vers 11h45.

****

ՀՈԳԵՒՈՐ ՀՈՎԻՒ

Շաւիլի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ Հոգեւոր Հովիւն է՝
Արժանաշնորհ Տէր Յարութիւն Քահանայ ԹԱՇՃԵԱՆ:

Ձեր բոլոր խորհրդակատարութեանց արձանագրութեանց և ամէն տեսակի հարցերու համար, դիմեցէք իրեն հետեւեալ հեռաձայնի թիւերուն.-
41-15-10-29 կամ 47-09-23-18:

Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ

Շաւիլի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ մէջ Ս. Պատարագ կը մատուցուի, ամէն Կիրակի առաւօտեան ժամը 10 - 12 :

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Բոլոր անոնք, որոնք կ'ուզեն Հոգեհանգստեան պաշտօն խնդրել իրենց ննջեցեալներու հոգիներուն ի հանգիստ,
պարտին Կիրակի օր առաւելագոյնը ժամը 11-ին ներկայ ըլլալ եկեղեցի:
Թելադրելի է նախօրօք կատարել հոգեհանգստեան խնդրանքի արձանագրութիւնը:
Հոգեհանգստեան արարողութիւնը տեղի կ'ունենայ Ս. Պատարագէն անմիջապէս վերջ ժամը 11:45ին:

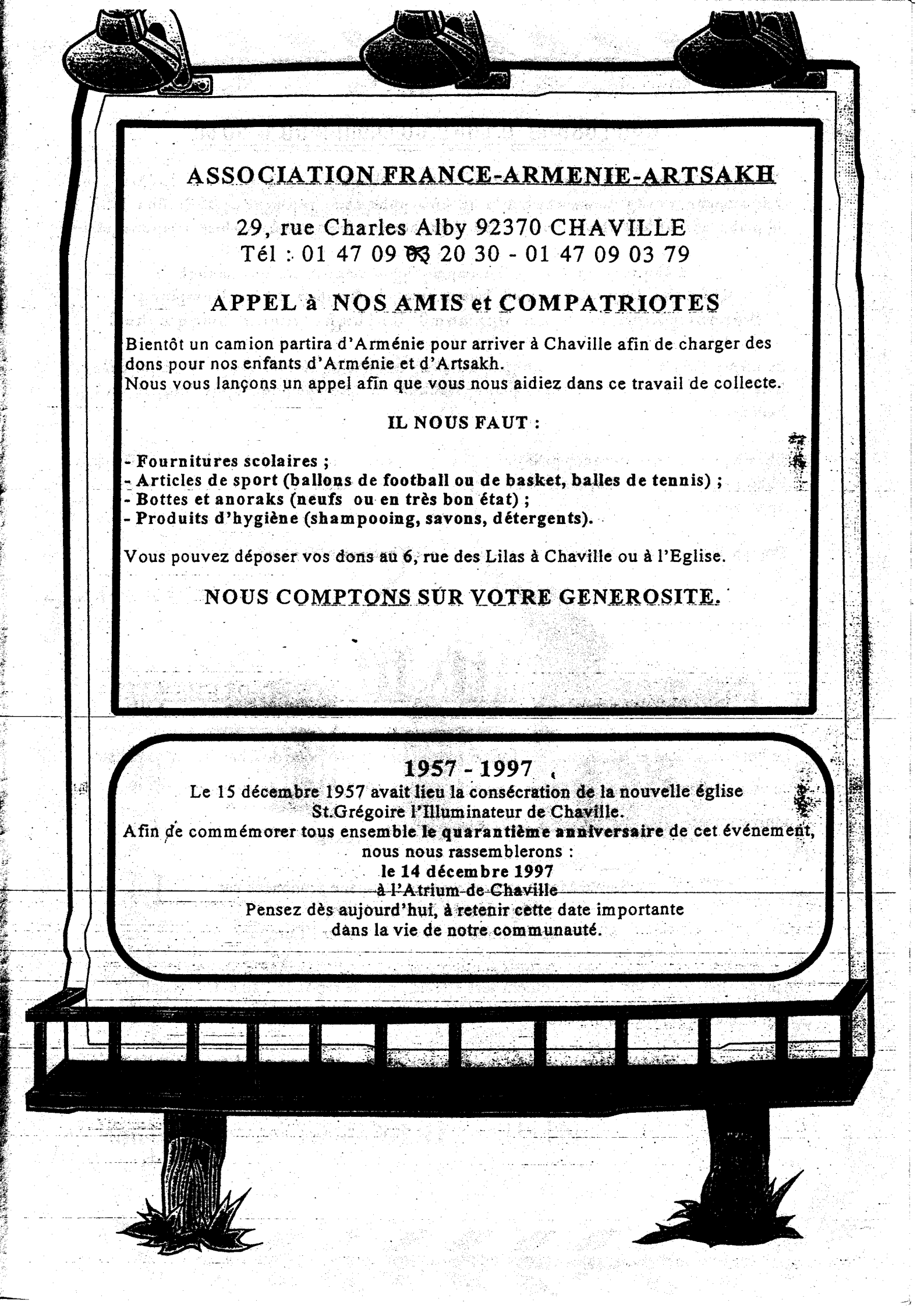

ASSOCIATION FRANCE-ARMENIE-ARTSAKH

29, rue Charles Alby 92370 CHAVILLE
Tél : 01 47 09 ~~03~~ 20 30 - 01 47 09 03 79

APPEL à NOS AMIS et COMPATRIOTES

Bientôt un camion partira d'Arménie pour arriver à Chaville afin de charger des dons pour nos enfants d'Arménie et d'Artsakh.
Nous vous lançons un appel afin que vous nous aidiez dans ce travail de collecte.

IL NOUS FAUT :

- **Fournitures scolaires ;**
- **Articles de sport (ballons de football ou de basket, balles de tennis) ;**
- **Bottes et anoraks (neufs ou en très bon état) ;**
- **Produits d'hygiène (shampooing, savons, détergents).**

Vous pouvez déposer vos dons au 6, rue des Lilas à Chaville ou à l'Eglise.

NOUS COMPTONS SUR VOTRE GENEROSITE.

1957 - 1997

Le 15 décembre 1957 avait lieu la consécration de la nouvelle église St.Grégoire l'Illuminateur de Chaville.
Afin de commémorer tous ensemble **le quarantième anniversaire** de cet événement, nous nous rassemblerons :
le 14 décembre 1997
à l'Atrium de Chaville
Pensez dès aujourd'hui, à retenir cette date importante dans la vie de notre communauté.

ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԱՆՈՒԱՆԱԿՈՉՈՒԹԵԱՆ ՏՕՆԸ

Շաւիլի Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ Հոգեւոր Հովիւն ու Հոգաբարձութիւնը ուրախութեամբ կը հրաւիրեն ձեզ , յառաջիկայ 15 Յունիս 1997ին կիրակի օր, առաւօտեան ժամը 10ին ,եկեղեցւոյ անուանակոչութեան տարեդարձին:

Հանդիսաւոր Սուրբ Պատարագ կը մատուցէ ու կը քարոզէ
Վիճակիս Հայրապետական Պատուիրակ և Փարիզի Հայոց Առաջնորդ
Բարձրաշնորհ Տ. Գիւտ Սրբազան Արքեպիսկոպոս Նագգաշեան

Յաւարտ Սուրբ Պատարագի տեղի կ'ունենայ հոգեհանգստեան պաշտօն , եկեղեցւոյս հանգուցեալ հիմնադիրներու, բարերարներու և հոգաբարձուներու հոգիներուն ի հանգիստ :

Եկեղեցական արարողութիւններէն ետք , տեղի կ'ունենայ ճաշկերոյթ , Շաւիլի եկեղեցւոյ կից Ս. Պալապանեան սրահէն ներս ժամը 13ին, և որուն ջերմօրէն հրաւիրուած էք:

Տեղերը ապահովելու համար , դիմել եկեղեցւոյ հոգաբարձութեան :

ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

FETE ONOMASTIQUE DE L'EGLISE ARMENIENNE DE CHAVILLE

Le Père Tachdjian et l'Ephorie de l'Eglise apostolique arménienne de Chaville ont le plaisir de vous inviter à venir participer le dimanche 15 juin 1997, à partir de 10 heures, à la fête-anniversaire de la consécration de notre Eglise.

La Sainte Messe sera célébrée et l'homélie prononcée par
Mgr Kude Naccachian,
délégué apostolique du Catholicos pour l'Europe.

Après la messe, un service de requiem sera effectué pour le repos de l'âme des fondateurs, bienfaiteurs et serviteurs disparus.

A l'issue des cérémonies religieuses, un déjeuner en commun sera servi dans la salle Sarkis Balabanian, à partir de 13 heures (s'inscrire à l'église).

EPHORIE